

Dosarul nr.2ra-962/20

Prima instanță - Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud. : S. Bragarenco)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : I. Secrieru, I. Cotruță, V. Mihaila)

ÎN C H E I E R E

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Armaș Tatiana, reprezentată de avocatul Baltă Marin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova împotriva Tatiane Armaș cu privire la încasarea cheltuielilor pentru instruirea medicilor rezidenți,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 11 februarie 2020 prin care s-a respins apelul declarat de Armaș Tatiana și s-a menținut hotărârea Judecătoria Căușeni, sediul Central din 22 aprilie 2019,

c o n s t a t ă :

La 10 iulie 2017, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova s-a adresat în instanță cu o chemare în judecată împotriva Tatiane Armaș, concretizată ulterior cu privire la încasarea cheltuielilor pentru instruirea medicilor rezidenți în mărime de 235 000 de lei, pentru studiile postuniversitare la specializarea obstetrică și ginecologie.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 01 noiembrie 2012 între Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova și Armaș Tatiana a fost încheiat un contract de instruire, conform căruia Statul Republica Moldova, în persoana Ministerului Sănătății, și-a asumat obligația de a asigura finanțarea studiilor de rezidențiat a Tatiane Armaș cu mijloace financiare din contul bugetului de stat alocat Ministerului Sănătății, iar Armaș Tatiana la rândul său și-a sumat obligația de a activa un termen de 3 ani după finalizarea studiilor de rezidențiat, potrivit îndreptării eliberate de către Ministerul Sănătății.

La finalizarea studiilor de rezidențiat Ministerul Sănătății i-a eliberat Tatiane Armaș o îndreptare pentru a activa în conformitate cu prevederile contractului de instruire, însă Armaș Tatiana nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate de a lucra un termen de 3 ani conform îndreptării eliberate de reclamant, fapt prin care a produs bugetului de stat un prejudiciu în mărime de 266 885 lei.

Reclamantul a solicitat încasarea de la Armaș Tatiana în beneficiul Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a sumei de 266 885 lei cu

titlu de cheltuieli pentru instruirea medicilor rezidenți.

Prin hotărârea Judecătoriai Căușeni, sediul Central din 22 aprilie 2019, acțiunea înaintată de Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, s-a admis integral.

S-a încasat de la Armaș Tatiana în beneficiul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, suma în mărime de 266 885 (două sute șazeci și șase mii opt sute optzeci și cinci) lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruire, suma.

S-a încasat de la Armaș Tatiana în beneficiul statului, suma de 8006,55 (opt mii șase lei cizeci și cinci bani) cu titlu de taxă de stat.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, Armaș Tatiana după finalizarea studiilor de rezidențiat, în temeiul certificatului nr. 01/MOG/16 din 13.07.2016 eliberat de Ministerul Sănătății, a fost repartizată la Spitalul raional Hîncești, în calitate de medic obstetrician - ginecolog, însă ea nu s-a prezentat la locul de muncă și nu a comunicat angajatorului în formă scrisă motivele neprezentării la lucru, fiind încălcate clauzele contractuale.

Faptul informării în formă scrisă a Ministerului Sănătății despre prelungirea studiilor, nu a fost probat.

Prin acțiunile sale, Armaș Tatiana, a cauzat un prejudiciu material statului, care constă în cheltuielile suportate pentru instruirea universitară din contul bugetului de stat și postuniversitară.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 mai 2019, Armaș Tatiana a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Căușeni, sediul Central din 22 aprilie 2019 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2020, s-a respins apelul declarat de Armaș Tatiana și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Căușeni, sediul Central din 22 aprilie 2019.

La 4 mai 2020, Armaș Tatiana, reprezentată de avocatul Baltă Marin, a declarat recurs solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2020 și a hotărârii Judecătoriai Căușeni, sediul Central din 22 aprilie 2019 și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că, constatările și afirmațiile instanței de apel sunt cauzate de aprecierea arbitrară de către aceasta a scrisorii nr. 03-2673 din 28 iulie 2017 a USMF „Nicolae Testemițanu”. Acesta este unicul înscris anexat la materialele cauzei unde SE regăsește suma de 266 885 lei.

Instanțele inferioare au considerat dovedit prejudiciul suportat de bugetul de stat, doar în baza scrisorii respective, însă înscrisul respectiv nu conține decât un tabel elaborat de către USMF „Nicolae Testemițanu” prin care se pretinde că acele cheltuieli incluse în tabel, au fost suportate atât de către universitate cât și de către intimatul Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ceea ce în final se pretinde a fi și o prejudiciere a bugetului de stat.

Instanța de apel a admis că intimatul a suportat aceleași cheltuieli pe care le-a suportat și terțul USMF „Nicolae Testemițanu” fără a fi dovedită legătura dintre cheltuielile respective.

Recurentul consideră că, în situația în care nu există probe la dosar care ar dovedi

alocarea și transferarea mijloacelor financiare de Ministerul Sănătății către USMF „Nicolae Testemițanu” pentru instruirea studenților/ rezidenților, este ilegală și arbitrară aprecierea dată de instanța de apel precum că bugetul de stat a fost prejudiciat cu 266 885 lei.

Instanța de apel neîntemeiat și ilegal a concluzionat că cheltuielile în mărime de 266 885 lei au fost suportate de către Ministerul Sănătății, ignorând prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu a argumentat și nu a motivat cum a ajuns la concluzia că Ministerul și-a exercitat integral atribuțiile de finanțare a învățământului, la materialele cauzei nefiind nicio probă ce ar veni în suportul concluziilor expuse de către instanța de apel.

Instanța de apel a apreciat arbitrar înscrisurile care confirmă că recurenta este angajată în cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului și că este înmatriculată la studii superioare de doctorat, ciclul III în Școala doctorală a Consorțiului, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, mun. Chișinău.

De asemenea recurentul a invocat că, obligarea Tatianeii Armaș să restituie bursa de studii care i-a fost achitată pentru meritele sale de studii, constituie o violare a dreptului său de proprietate. Bursa de studii poate fi considerată drept o recompensă pentru notele înalte obținute de studenți/rezidenți și aceasta se acordă cu titlu nerambursabil. Nu există nicio prevedere legală care ar obliga studenții/rezidenții să restituie bursele de studii obținute pe parcursul anilor de învățământ.

Decizia instanței de apel nu conține o motivare completă a soluției instanței și nici nu oferă un răspuns la argumentele care au fost respinse de către instanța de apel.

Recurentul și-a întemeiat în drept cerere de recurs în temeiul art. 432, alin. (1), și (2) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 11 februarie 2020.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de comunicare instanța de apel a expedit decizia motivată participanților la proces la 12 martie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 4 mai 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 01 iunie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 5 iunie 2020, potrivit avizului de recepție (f. d. 14 Vol. II).

Prin referința depusă la 16 iunie 2020, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a invocat netemeinicia recursului.

Soluția instanței ierarhic inferioare este emisă cu aplicarea corectă a normelor de

drept material și anume Legea învățământului și codul Educației. A pledat pentru inadmisibilitate recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991,

§ 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Armaș Tatiana, reprezentată de avocatul Baltă Marin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Armaș Tatiana, reprezentată de avocatul Baltă Marin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru